

28.9.2012

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: **Jacek Kuzma lengyel állampolgár által benyújtott 0042/12. számú petíció a lengyel igazságszolgáltatás által ügyének kezelésével kapcsolatos, állítólagosan gondatlan eljárásáról, és ehhez kapcsolódóan a közösségi jogszabályokban foglalt követelmények megsértéséről**

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója úgy véli, hogy a lengyel igazságszolgáltatás részéről gondatlan eljárás áldozatává vált a munkaidő-szervezésről szóló irányelv végrehajtásával és az elmaradt munkabére kifizetésével kapcsolatos ügyének kezelésével összefüggésben, és rámutat a Bíróságnak a C-173/03. számú ügyben (A tagállamok szerződésen kívüli felelőssége – A közösségi jognak a végső fokon eljáró nemzeti bíróságnak felróható megsértésével magánszemélynek okozott kár – Az állam felelősségének a nemzeti jogalkotó által a bíró szándékos vagy súlyosan kötelességszegő károkozására történő korlátozása – A bírói jogkör gyakorlása során végzett jogszabály-értelmezéshez, valamint a tényállási elemek és a bizonyítékok bírói értékeléséhez kapcsolódó bármilyen felelősség kizárása) hozott ítéletére. A petíció benyújtója eredménytelenül terjesztette ügyét az Emberi Jogok Európai Bírósága elé, de mivel úgy véli, hogy esetében az Európai Unió Bíróságának az említett ügyben hozott határozata is alkalmazható, az Európai Parlament intézkedését kéri.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2012. április 27. Tájékoztatás kérése a Bizottságtól (az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint) megtörtént.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2012. szeptember 28.

A petíció benyújtóját ügyintézőnek (*zarzadca komisariaczny*) nevezték ki egy csődeljárás alatt álló, a későbbiekben fizetéképtelenné nyilvánított közigazgatási intézményben. A fizetéképtelenségi eljárás során a petíció benyújtójának bérét a kötelezettségek 6. prioritási osztályába sorolták, és végül a csődvagyonból nem fizették ki. A petíció benyújtója e határozatot a lengyel bíróságokon megtámadta, de nem járt eredménnyel.

A petíció benyújtója úgy véli, hogy a lengyel igazságszolgáltatási rendszer részéről ügyének kezelésével kapcsolatban gondatlan eljárás áldozatává vált. Felpanaszolta, hogy a lengyel bíróságok döntése alapján elvesztette javadalmazását. Úgy véli, hogy a lengyel bíróságok – azáltal, hogy jóváhagyták javadalmazásának a kötelezettségek 6. prioritási osztályába való besorolását – megsértették az Emberi Jogok Európai Egyezményét (EJEE), különösen a vagyonhoz való jogát, valamint a hatékony jogorvoslathoz való jogát.

Panaszt tett a strasbourgi bíróságon is, ám panaszát az EJEB elutasította.

Az Európai Parlamenthez intézett petíciójában azzal érvel, hogy a lengyel bíróságok – a végső fokon eljáró bíróságot is beleértve – figyelmen kívül hagyták a nemzetközi jog, konkrétan az EJEE által rájuk rótt kötelezettségeket, amely egy számára anyagi kárt okozó ítéletet eredményezett. Az Európai Unió Bíróságának ítéleteire (a C-173/03 *Traghetti del Mediterraneo*, illetve a C-224/01 *Köbler* ügyekre) hivatkozva azt állítja, hogy Lengyelországot az őt ért kár megtérítésére kellene kötelezni, amely kár az EJEE-ben és az Unió jogrendjében elismert alapvető jogait sértő, egy lengyel bíróság által hozott ítélet eredménye.

A petíció benyújtója által idézett ítéletekben az Európai Unió Bírósága elismerte, hogy a tagállam felelősséggel tartozik a végső fokon eljáró nemzeti bírósági ítéletéért, amennyiben az sérti a magánszemélyek számára jogok keletkeztetésére irányuló, az uniós jogból eredő szabályt, amennyiben a jogsértés elég súlyos, és e jogsértés és a sértett fél által elszenvedett veszteség vagy kár között közvetlen oksági viszony áll fenn.

Ez az elv a petíció benyújtója által felhozott esetben nem alkalmazható, mivel a bírósági ítélet és az uniós jog között nincs kapcsolat.

Az Európai Unió alapját képező szerződések¹ értelmében az Unió az alapvető jogok területén nem rendelkezik általános hatáskörökkel. Az Európai Unióról szóló szerződés 6. cikke értelmében viszont az alapvető jogok az uniós jog alapelveinek minősülnek. Az EU által elismert alapvető jogokat az Európai Unió Alapjogi Chartája rögzíti. A Charta az 51. cikkében megfogalmazottak szerint jogi kötőerővel bír az Unió intézményeire és tagállamaira nézve, amennyiben az Unió jogát hajtják végre. Az EUSZ 6. cikke egyértelműen kimondja, hogy a Charta rendelkezései semmilyen módon nem bővítik az Unió Szerződésekben elismert hatásköreit. Ezért az uniós jog alapján a tagállamokat az alapvető jogok megsértéséért kizárólag akkor lehet felelősségre vonni, ha a jogsértésre az Unió jogának a tagállamok általi alkalmazása során került sor.

A benyújtott tájékoztatás alapján azonban nem úgy tűnik, hogy a szóban forgó ügy az uniós jog végrehajtásával kapcsolatos. A fizetéképtelenségi eljárásról szóló 2000. május 29-i 1346/2000/EK rendelet, amely a bíróságok illetékességére, az ítéletek elismerésére és az

¹ Az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Unió működéséről szóló szerződés.

alkalmazandó jogra, valamint a több államban megindított eljárások kötelező összehangolására vonatkozóan állapít meg közös szabályokat, ebben az összefüggésben nem alkalmazható. A panasz központjában az áll, hogy a petíció benyújtóját állítólag igazságtalanul sorolták be 6. prioritási osztályú hitelezőnek. A rendelet a hitelezők kategóriába sorolására vonatkozóan nem tartalmaz szabályokat.

A petíció benyújtójának esetében eljáró lengyel bíróságok, amelyek öt 6. kategóriájú hitelezőnek minősítették, nem az uniós jogot, hanem a nemzeti jogot alkalmazták. Ezért a lengyel bíróságok e döntése semmiképp nem veti fel annak kérdését, hogy Lengyelország felelősségre vonható-e az uniós jog megsértéséért.

Így ebben az esetben az érintett tagállamnak kell biztosítania, hogy az alapvető jogokra vonatkozó – nemzetközi megállapodásokból, például az Emberi Jogok Európai Egyezményéből, illetve belső jogszabályaiból eredő – kötelezettségeit tiszteletben tartsa.

A panaszban ismertetett információk alapján a Bizottság nem tudja tovább vizsgálni az ügyet.

Ezenfelül meg kell jegyezni, hogy az uniós intézmények semmilyen esetben sem rendelkeznek hatáskörrel ahhoz, hogy a valamely tagállam bírósága által elkövetett uniós jogsértés miatt keletkezett anyagi kárért kártérítést ítéljenek meg. Az egyes érintetteknek ilyen kártérítés céljából a nemzeti bíróságokhoz kell fordulniuk.